

XXXV Olimpiada Filozoficzna

Zawody drugiego stopnia

Część II - Test

Informacje

- Test jest zapisany na 4 stronach
- Na rozwiązanie testu masz do dyspozycji 60 minut.
- Przy każdym zadaniu podana jest liczba możliwych do uzyskania punktów.
- Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie 40 punktów.
- Odpowiedzi należy zapisać czytelnie, proszę nie używać korektora, w przypadku błędnej odpowiedzi należy dany fragment wyraźnie przekreślić.

POWODZENIA!

Zadanie 1

6 pkt

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Mimo że ziemia i wszystkie niższe istoty są wspólne wszystkim ludziom, to jednak każdy człowiek dysponuje własnością swej osoby. Nikt nie ma do niej żadnego uprawnienia poza nim samym. Możemy więc powiedzieć, że praca jego ciała i dzieło jego rąk słusznie należą do niego. Cokolwiek zatem wydobył on ze stanu ustanowionego i pozostawionego przez naturę, złączył ze swą pracą i przyłączył do tego, co jest jego własne, uczynił swą własnością. Do tego, co zostało przez niego wydobyte ze wspólnego stanu, w jakim zostało umieszczone przez naturę, jego praca dołączyła coś, co wyklucza już do tego powszechne uprawnienie innych.

a) Kto jest autorem tego tekstu? 1 pkt

.....

b) Co jest główną tezą tego tekstu? 1 pkt

.....

c) Przedstaw argumentację autora na rzecz stawianej tezy. 2 pkt

.....

.....

d) Sformułuj możliwą krytykę stanowiska autora tekstu. 2 pkt

.....

.....

.....

Zadanie 2

1 pkt

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Intelektualizm etyczny to:

- stanowisko, wedle którego działanie zgodne z normami etycznymi zależy od inteligencji;
- stanowisko, wedle którego działanie zgodne z normami etycznymi zależy od intuicji, a więc wglądu w owe normy;
- stanowisko, wedle którego działanie zgodne z normami etycznymi zależy od wiedzy na temat dobra i zła (ew. szczęścia).

Zadanie 3

4 pkt

Wskaż autorów przytoczonych cytatów, wybierając właściwe nazwiska spośród podanej poniżej listy.

K. Marks, R. Rorty, Th. Hobbes, Marek Aureliusz, H. Arendt, H. Marcuse

a) „Społeczeństwu powodzi się zbyt dobrze, aby miało się przejmować!” Ten rodzaj dobrego samopoczucia, produktywna nadbudowa znajdująca się nad nieszczęśliwą bazą społeczną, przenika «środki» przekazu, które pośredniczą między władcami i ich podwładnymi. Jego agenci reklamowi nadają kształt uniwersum komunikacji, w którym wyraża siebie jednowymiarowe zachowanie. Jego język świadczy o identyfikacji i unifikacji, o systematycznym popieraniu pozytywnego myślenia i działania.

b) Mnie zaś, którym zbadał naturę dobra, że jest piękne, i zła, że jest brzydkie, i naturę człowieka grzeszącego, że jest mi pokrewnym, nie dlatego, że ma w sobie krew i pochodzenie to samo, ale że ma rozum, i boski pierwiastek, nikt nie może wyrzucić nic złego.

c) Przyjął twierdzenie, że nie istnieje punkt widzenia usytuowany poza historycznie uwarunkowanym i tymczasowym słownikiem, jakim w danym momencie się posługujemy, z którego można by ów słownik oceniać, oznacza wyrzec się poglądu, że istnieć mogą, analogicznie do racji uznawania stwierdzeń wewnątrz języków, racje posługiwania się całymi językami.

d) Terror staje się totalny wtedy, kiedy staje się niezależny od jakiegokolwiek opozycji; sprawuje absolutne rządy, gdyż nikt już nie stoi mu na drodze. Jeśli istotą władzy nie mającej charakteru tyranii są rządy prawa, a bezprawie jest istotą tyranii, to w takim razie terror jest istotą totalitarnego panowania.

Zadanie 4

6 pkt

Uzupełnij brakujące miejsca w zamieszczonej niżej notce poświęconej filozofowi.

Św. Augustyn z Hippony (354-430 r.). Przez 9 lat należał też do sekty (a)..... Gdy odrzucił ten pogląd, przyjął, że zło jest (b)..... dobra. Uznał też, że źródłem wszelkiego dobra w świecie, a także Prawdą jest (c)..... Św. Augustyn twierdził, że Bóg stworzył świat z (d)..... W jego przekonaniu przedmiotem poznania powinny być: Bóg i (e)..... Jest także autorem pracy z zakresu filozofii politycznej (f)....., w której wskazał na istnienie dwóch odrębnych społeczności.

Zadanie 5

1 pkt

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Który z wymienionych filozofów nie był egzystencjalistą?

- a) J.-P. Sartre
- b) A. Camus
- c) S. Kierkegaard
- d) P. Ricoeur

Zadanie 6

6 pkt

Przeczytaj fragment tekstu Nietzschego, zrekonstruuj jego myśl oraz sformułuj argument za i przeciwko wyrażonemu przez niego stanowisku.

„Wszelkie wartościowania są wynikiem określonych sił i stopnia uświadomienia ich sobie: są to prawa perspektywiczne, uzależnione od istoty danego człowieka i ludu- co jest blisko, co jest ważne, konieczne itd.”.

a) stanowisko Nietzschego: 2 pkt

.....
.....

b) argument za: 2 pkt

.....
.....
.....

c) argument przeciw: 2 pkt

.....
.....
.....

Zadanie 7 6 pkt

Podaj krótką charakterystykę poniższych koncepcji filozoficznych oraz wskaż jej autora.

a) koncepcja gier językowych: 2 pkt

.....
.....
.....

Autor: 1 pkt

.....

b) teoria płynnej nowoczesności: 2 pkt

.....
.....
.....

Autor: 1 pkt

.....

Zadanie 8 1 pkt

Zaznacz prawdziwe stwierdzenie w odniesieniu do filozofii Schopenhauera.

a) Według Schopenhauera ontologiczną zasadą rzeczywistości jest wola życia.

b) Według Schopenhauera ontologiczną zasadą rzeczywistości jest wola mocy.

c) Według Schopenhauera ontologiczną zasadą rzeczywistości jest fenomen.

Zadanie 9 4 pkt

Uzupełnij zdania, wpisując imię filozofa:

a) Gdy stanął przed sądem, ... wyjaśnił, że wyrocznia w Delfach słusznie uznała go za najmądrzejszego, bo - inaczej niż pozostali Ateńczycy - przynajmniej wie, że nic nie wie.

b) W swoim dziele pt. *Summa teologiczna* ..... sformułował pięć dowodów na istnienie

Boga.

c) Ideałem ..... było żyć jak pies; podobno mieszkał w beczce, a gdy stanął przed nim Aleksander Wielki i powiedział mu, że może go poprosić, o co zechce, ten poprosił władcę, by odsłonił mu słońce.

d) Celem ..... było uwolnić się od ciała i powrócić do Jedni.

Zadanie 10

1 pkt

Wskaż pojęcie, które nie należy do słownika pojęć wypracowanych przez Ericha Fromma:

- a) autorytet wewnętrzny
- b) ucieczka od wolności
- c) bunt mas
- d) modus posiadania

Zadanie 11

4 pkt

Wyjaśnij krótko, na czym polega następujący błąd w definiowaniu; podaj przykład takiej definicji wraz z wyjaśnieniem dlaczego w tym wypadku ów błąd zachodzi.

a) *ignotum per ignotum*:

1 pkt

.....

b) Przykład wraz z wyjaśnieniem:

3 pkt

.....

.....

.....